

סיפור לשבת

נס חנכה במרוקו

לפני שנים רבות שלט במרוקו מלך אכזר ורשע, ועינו היתה צרה ביהודים. בא חדש כסלו, קרבו ימי החנכה והיהודים התכוננו לחג: נקו את החנפיות, השחילו בהן פתילות חדשות ויצקו שמן. ובבית הכנסת הכין השמש את החנכה הגדולה, מרק וצחצח אותה לקראת ההדלקה.

היתה זו חנכה נחשת ופיפה עשויה בידי אמן, מעטרת צפורים, פרחים ופסוקי קודש. התבונן השמש בחנכה כשהוא מפיג לעצמו את הנגון של "על הנסים ועל הנפלאות". תוך כדי שהשמש עסוק בהכנת החנכה להדלקה, החלו כבר נוהרים היהודים לבית הכנסת. הכל היה מוכן ומזמן ועוד מעט קט יתחילו להדליק את נר הראשון של חנכה בחנכית בית הכנסת העתיקה.

לפתע, מבצע לחלון בקעו קולותיהם של פרוצי המלך:

"בפקדת המלך", הכריזו הקרניים, "נאסר על היהודים להדליק את נרות החנכה. בית הכנסת יהיה סגור ומסגר כל ימי החנכה ואיש לא יעבור על מפתנו!"

לשמע הגזרה הקשה, נהפכה שמחת היהודים לאבל. היהודים התפזרו לבתיהם והתפללו לישועה. כדי למנוע מהיהודים להדליק בכל זאת את נרות החנכה, צוה מלך מרוקו הרשע להציב שומרים בפתח בית הכנסת כדי שלא יכנס אליו שום אדם להדליק את החנכה. אך הפלא ופלא, מתוך בית הכנסת המסגר, החשיך והריק מאדם, בקע לפתע אור גדול, אורה של החנכה.

בהלה גדולה נפלה על השומרים למראה החנכה הדולקת. מהרו השומרים אל המלך ונשבעו לפגיו: "אדונינו ומלכנו, חי ראשנו, כי שמרנו נאמנה. בית הכנסת היה סגור, איש לא נכנס ואיש לא יצא". אולם, המלך הנרגז לא האמין לדבריהם וצוה ברוב חמה: "יוצאו השומרים להורג ויצבו תחתיים שומרים אחרים!"

בערב השני, הכפל מספר השומרים ובית הכנסת נשמר מכל עבריו. והנה שוב פלא! שוב בקע אור החנכה בארח מסתורי מתוך בית הכנסת והחלונות זהרו כפלים. השומרים, אחוזי חרדה, נשבעו כי לא ראו איש יוצא ואיש בא. אך חמתו של המלך רק הלכה וגברה.

מִיַּד צִוָּה הַמֶּלֶךְ לְהוֹצִיא אֶף אֶת הַשּׁוֹמְרִים הַחֲדָשִׁים לְהוֹרֵג וְשָׁלַח תַּחְתֵּיהֶם מִשְׁמֶר כָּפוּל וּמִכָּפָל.

עָרַב יָרַ שְׁלִישִׁי הַגִּיעַ.

בֵּית הַכִּנְסֶת הָיָה מְקוֹף מִשְׁמְרוֹת כְּחוֹמָה, אֵךְ לֹא הוֹעִיל. עַל אֶף הַשּׁוֹמְרִים הָרַבִּים שֶׁהֻצְבוּ סָבִיב בֵּית הַכִּנְסֶת, גַּם הַפַּעַם אוֹרֵם הַזֹּהֵר שֶׁל גִּירוֹת הַחָג הֵצִיאוּ מִבַּעַד לַחֲלוֹנוֹת. גּוֹרְלָם שֶׁל הַשּׁוֹמְרִים בָּאוֹתוֹ לִיָּלָה לֹא שָׁפַר עֲלֵיהֶם מִשָּׁל קוֹדְמֵיהֶם...

כִּךְ נִמְשָׁךְ הַדָּבָר בְּכָל שְׁמוֹנֶת יָמֵי הַחָג. מִדֵּי עָרַב, הַגִּבִּיר הַמֶּלֶךְ אֶת הַשְּׁמִירָה וּמִדֵּי עָרַב הָיָה הָאוֹר הוֹלֵךְ וְרַב עִם כָּל יָר שֶׁנוֹסֵף.

בְּעָרַב הַשְּׁמִינִי בָקַע מִבֵּית הַכִּנְסֶת אוֹר גָּדוֹל וְרַב שֶׁל שְׁמוֹנֶת גִּירוֹת הַחָג. וְהִנֵּה, לְתַדְהֻמַּת הַשּׁוֹמְרִים שֶׁהֻצְבוּ בְּסֻמוֹךְ לְבֵית הַכִּנְסֶת, נִפְתָּחָה הַדֶּלֶת וַיֵּצֵא מִבֵּית הַכִּנְסֶת בְּצַעְדִּים תְּשׁוּשִׁים וְכוֹשָׁלִים נֶעַר קָטָן. הָיָה זֶה בְּנוֹ שֶׁל הַשֹּׁמֵשׁ. אֵךְ רְאוּהוּ הַשּׁוֹמְרִים, מִיַּד אֶחָזוּ בּוֹ וְהוֹבִילוּהוּ אֶל מַלְכָם הַרְשָׁע.

"אֲדוֹנֵנוּ הַמֶּלֶךְ", אָמְרוּ הַשּׁוֹמְרִים, "תִּפְסְנוּ אֶת הַנֶּעַר הַזֶּה בְּצֵאתוֹ מִבֵּית הַכִּנְסֶת הַמוֹאָר."

הַבֵּיט הַמֶּלֶךְ בַּנֶּעַר הַקָּטָן שֶׁעָמַד לִפְנֵי חוֹר וְחִלוּשׁ וְהִרְעִים עָלָיו בְּקוֹלוֹ:

"הֲאֵם לֹא שָׁמַעְתָּ אֶת פְּקֻדוֹתַי? אֵיךְ הֵעֵזְתָּ לְהַפִּיר אֶת מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ?!"

הַנֶּעַר הָרִים מִבְּטוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ וְהִשִּׁיב בְּקוֹל חֲלוּשׁ:

"אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, רָצִיתִי רַק לְהַדְלִיק גִּירוֹת לְחַג הַחֲנֻכָּה..."

"הוּ אֶסְרֶתִּי עַל הַיְּהוּדִים לְהַדְלִיק אֶת מְנוֹרַת הַחָג!"

רַעַם הַמֶּלֶךְ בְּקוֹלוֹ הָרַם עַל הַנֶּעַר הַמְּסֻבֵּן וְהַחֲלוּשׁ.

"לֹא נוֹכַל לְחוּג בַּחֲשָׁךְ", הִשִּׁיב הַנֶּעַר בְּלִחַשׁ, "עֲצוּב בַּחֲנֻכָּה בְּלִי גִירוֹת וּבְלִי אוֹר, כָּל שָׁנָה דּוֹלְקֶת הַחֲנֻכָּה וּבֵית הַכִּנְסֶת מִלֹּא אוֹרָה וְשִׁמְחָה. כָּל שָׁנָה מְאִירִים הַגִּירוֹת וְאַבָּא מְסַפֵּר עַל הַנְּסִים וְעַל הַנִּפְלְאוֹת..."

"וַאיךְ נִכְנְסֶת לְבֵית הַכִּנְסֶת הַסְּגוּר?! זַעַם הַמֶּלֶךְ.

"שָׁמַעְתִּי אֶת הַכְּרוֹזִים מוֹדִיעִים שֶׁבֵּית הַכִּנְסֶת יִסָּגֵר וְהַחֲנֻכָּה לֹא תֵאֵיר, לָכֵן נִשְׁאַרְתִּי בְּתוֹכוֹ וְהִתְחַבַּאתִי כִּדֵּי שְׁאוּכַל לְהַדְלִיק אֶת הַגִּירוֹת. כָּל יָמֵי הַחָג הִתְחַבַּאתִי שָׁם."

"וַיִּמָּה אֶכְלֶת כָּל אוֹתָם הַיָּמִים?" חָקְרוּ הַמֶּלֶךְ.

"לֹא אֶכְלֶתִּי דָבָר", הִשִּׁיב הַנֶּעַר, "שְׁמוֹנֶה יָמִים לֹא בָּא אֶכֶל אֶל פִּי."

הַבֵּיט הַמֶּלֶךְ בְּפָנֵי הַנֶּעַר הַחוֹרִים, תָּמָה עַל רַב גִּבּוּרָתוֹ, וְחִמְתּוֹ שִׁכְחָה.

לְפַתַּע, הַפְּנָה הַמֶּלֶךְ מִבְּטוֹ אֶל הַשּׁוֹמְרִים וּפָקַד: "הִרְפוּ מִן הַנֶּעַר וְשַׁלְחוּ אוֹתוֹ לְבֵיתוֹ."

כֵּן הַשֹּׁמֵשׁ הִתְקַבֵּל בְּבֵיתוֹ בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה. וּמִן הַיּוֹם הַהוּא הִרְשָׁה מֶלֶךְ מְרוֹקוֹ לַיְּהוּדִים לְחוּג אֶת חַג הַחֲנֻכָּה בְּאוֹרָה וּבְשִׁמְחָה, וּמִדֵּי שָׁנָה דֹּלְקָה חֲנֻכָּת הַחֲשֹׁשׁ שֶׁל בֵּית הַכִּנְסֶת בְּאוֹר יְקָרוֹת.